

3. Beslissing
De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
Recht doende in naam der Koningin:
verklaart het beroep ongegrond.

NOOT

Een opmerkelijke, zo niet eigenaardig te noemen, uitspraak, niet door de overwegingen van de Afdeling, maar wel door de stelling van appellanten: bij mijn weten is dit de eerste uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak, waarin door appellanten geponeerd wordt dat een milieuvergunning niet rechtmatig is, omdat vee (of dieren in het algemeen) aangemerkt moet worden als geluidsgevoelig object. De Afdeling heeft slechts twee zinnen nodig om aan te geven dat de Wet geluidhinder beoogt een uitputtende regeling te geven ten aanzien van geluidsgevoelige objecten en dat dieren in het algemeen en vee in het bijzonder geen geluidsgevoelige objecten zijn in de zin van die wet.

Misschien om appellanten nog iets te geven stelt de Afdeling dat buiten de geluidszone van een industrieterrein de geluidsbelasting de zonegrenswaarde niet te boven mag gaan, zodat vee dat buiten die zone geweid wordt via die weg wel bescherming geniet, maar ook daarvan kan gezegd worden dat geluidszones niet beogen vee te beschermen tegen geluidhinder. Daarnaast biedt ook de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren geen aanknopingspunt dat vee beschermd moet worden tegen geluids- overlast

Arents

Milieueffectrapportage

33

Vrijstelling artikel 19 Schiphol
Logistics Park – Haarlemmermeer

Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State

13 januari 2010, nr. 200902344/1/H1 en 200902348/1/H1

(mrs. Claessens, Bijloos en Van der Beek-Gillissen)

Noot Van Velsen

Milieueffectrapportage. Milieueffectrapport. M.e.r.-beoordeling. Drempelwaarden. Stadsproject. Bedrijventerrein. Salamitactiek.

[Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985, Bijlage III; Wm, art. 7.2 lid 1, onder b, 7.8b en 7.8d; Besluit m.e.r. 1994, categorieën D11.2 en D 11.3]

Bij besluit van 24 april 2007 hebben burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer een vrijstelling verleend voor het bouwrijp maken van de oostlob van het bedrijventerrein Schiphol Logistics Park (SLP). Beoogd is de oostlob in te vullen als bedrijventerrein voor aan Schiphol gebonden logistieke bedrijvigheid. Het vrijstellingsbesluit betreft het bouwrijp maken van een deel van de gronden. Voor de westlob en het midden van het gebied zijn al ruimtelijke plannen vastgesteld. De rechtbank Haarlem heeft op 5 maart 2009 het door Chipshol daartegen ingestelde beroep gegrond verklaard, het vrijstellingsbesluit vernietigd, maar tegelijkertijd bepaald dat de rechtsgevolgen in stand blijven (zaakrs. 08-275 en 08-277). Tegen deze uitspraak gaan verschillende partijen in hoger beroep. Relevante beroepsgrond is, ten eerste, dat er een onaanvaardbare salamitactiek is toegepast. Over ontwikkelingen die in stedenbouwkundig opzicht als één gezamenlijke ontwikkeling zijn te beschouwen had één besluit genomen moeten worden. Nu zijn meerdere besluiten genomen. Tweede relevante beroepsgrond is dat er voor het project een m.e.r.-beoordelingsplicht bestaat; de beoogde ontwikkelingen in het gebied tezamen (dus ook de westlob en het middengebied) vormen een m.e.r.-beoordelingsplichtig stadsproject.

De Afdeling overweegt het volgende. Het bouwrijp maken van gronden kan niet geheel los worden ge-

zien van de beoogde ontwikkeling op die gronden tot SLP. Maar plannen en ontwikkelingen in het gebied buiten de grens van het vrijstellingsbesluit (bedoeld lijkt de ontwikkeling in de oostlob van het gebied) hoefden niet bij de ontwikkeling te worden betrokken. Er was ten tijde van het nemen van het besluit ook geen besluitvorming daarover.

Voor de vraag of tezamen met ontwikkelingen in de westlob en het middengebied sprake is van een stadsproject kijkt de Afdeling Bestuursrechtspraak naar de drempelwaarde van categorie D 11.2 (100 hectare). Ook beziet de Afdeling categorie D 11.3 waarin de drempelwaarde voor een bedrijventerrein 75 hectare is. Zelfs de gebieden tezamen overschrijden die 75 hectare niet, zodat geen sprake is van een m.e.r.- (beoordelings)plicht. Gelet op het arrest van het Europese Hof van Justitie van 15 oktober 2009 (C-255/08) stelt de Afdeling daarnaast dat niet is gebleken dat er andere factoren zijn – zoals genoemd in bijlage III van de Europese M.e.r.-richtlijn – die ertoe leiden dat ondanks het niet overschrijden van de drempelwaarde toch een m.e.r.-beoordeling had moeten plaatsvinden. Het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer heeft terecht geconcludeerd dat er geen m.e.r.-beoordelingsplicht gold. Hierbij is van belang dat eerder een m.e.r.-beoordeling is uitgevoerd voor het gebied. De uitkomst van die m.e.r.-beoordeling (in 2001) was dat niet van zodanige milieugevolgen is gebleken dat een MER moest worden opgesteld. Voor het antwoord of sprake is van een stadsproject gaat de Afdeling in op de Nota van toelichting bij de wijziging van het Besluit m.e.r. 1994 (Stb. 1999, 224, p. 73) waarin onder stadsproject wordt verstaan: die projecten waarbij in één project verschillende activiteiten ondernomen worden, zoals woningbouw of het creëren van bedrijfsruimten, winkelcentra of parkeerterreinen. De gestelde samenhang tussen de ontwikkeling van het bedrijventerrein en andere ontwikkelingen in het SLP-gebied is naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende aannemelijk gemaakt. Hetzelfde geldt voor de samenhang tussen de ontwikkeling van het middengebied ten behoeve van de mogelijke aanleg van de parallelle Kaagbaan en de ontwikkeling van het SLP-bedrijventerrein. Bovendien wordt in het MER voor de aanpassing van de N201 in (onder meer) het gebied rekening gehouden met de verwachte verkeerseffecten van het bedrijventerrein.

De Afdeling komt tot de conclusie dat het hoger beroep wat betreft deze beroepsgronden ongegrond is.

De beroepsgrond die zich richt tegen het onderdeel

van de uitspraken van de rechtbank waarin deze ambtshalve overweegt dat de aanleg van de aorta geen deel uitmaakt van de werkzaamheden die vallen onder de werking van het vrijstellingsbesluit, slaagt wel. In het midden had kunnen blijven wat in het algemeen verstaan moet worden onder bouwrijp maken. Bepalend voor de reikwijdte van het vrijstellingsbesluit is de ruimtelijke onderbouwing en daarin is de aorta wel meegenomen. De rechtbank heeft op dit punt in strijd met artikel 8:69 Awb de omvang van het geding te beperkt opgevat. De Afdeling vernietigt de aangevallen uitspraken en doet hetgeen de rechtbank zou behoren te doen. Zij beoordeelt het bestreden besluit mede in het licht van de daartegen in eerste aanleg voorgedragen beroepsgronden, voor zover deze betrekking hebben op de aorta en door de rechtbank onbesproken zijn gelaten.

Uitspraak op de hoger beroepen van:

1. het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer,
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "Schiphol Logistics Park B.V.", gevestigd op de Luchthaven Schiphol, gemeente Haarlemmermeer,
3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "Chipshol Holding B.V.", gevestigd te Schiphol-Rijk, gemeente Haarlemmermeer,
4. [appellante sub 4], gevestigd te [plaats], en anderen, appellanten, tegen de uitspraken van de rechtbank Haarlem van 5 maart 2009 in zaken nrs. 08 – 275 en 08 – 277 in de gedingen tussen: de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "Chipshol Holding B.V." en [appellante sub 4] en anderen en het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer.

1. Procesverloop

Bij besluit van 24 april 2007 heeft het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer (hierna: het college) aan de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Schiphol Logistics Park B.V. (hierna: SLP) vrijstelling verleend voor het bouwrijp maken van de oostlob van het bedrijventerrein Schiphol Logistics Park.

Bij besluit van 21 november 2007 heeft het col-

lege de door de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Chipshol Holding B.V. (hierna: Chipshol) en [appellante sub 4] en anderen en anderen) daartegen gemaakte bezwaren ongegrond verklaard.

Bij uitspraken van 5 maart 2009, verzonden op 6 maart 2009, heeft de rechtbank Haarlem (hierna: de rechtbank) het door Chipshol daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard en het door [appellante sub 4] en anderen daartegen ingestelde beroep gegrond verklaard, het besluit van 21 november 2007 vernietigd en bepaald dat de rechtsgevolgen van dat besluit geheel in stand blijven. Deze uitspraken zijn aangehecht.

Tegen deze uitspraken hebben het college en SLP bij brieven, bij de Raad van State ingekomen op 3 april 2009, Chipshol bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 14 april 2009, en [appellante sub 4] en anderen bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 16 april 2009, hoger beroep ingesteld. SLP heeft haar hoger beroep aangevuld bij brief van 5 mei 2009. Chipshol heeft haar hoger beroep aangevuld bij brief van 6 mei 2009. [appellante sub 4] en anderen hebben hun hoger beroep aangevuld bij brief van 29 mei 2009.

SLP, Chipshol, [appellante sub 4] en anderen en het college hebben elk een verweerschrift ingediend.

[appellante sub 4] en anderen hebben een nader stuk ingediend.

De Afdeling heeft de zaken ter zitting behandeld op 7 december 2009, (...; red.).

2. Overwegingen

2.1. [appellante sub 4] en anderen betogen dat de rechtbank heeft miskend dat het college een onaanvaardbare 'salami-tactiek' heeft toegepast door ten aanzien van meerdere ontwikkelingen, die in stedenbouwkundig opzicht als één gezamenlijke ontwikkeling moeten worden beschouwd, afzonderlijke besluiten te nemen.

2.1.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 27 december 2006 in zaak nr. 200600025/1) kan het bouwrijp maken van gronden niet geheel los worden gezien van de beoogde ontwikkeling op die gronden. Het vrijstellingsbesluit heeft enkel betrekking op het gebied binnen de aanduiding 'grens artikel 19 WRO', als aangegeven op de bij dat besluit behorende gewaarmerkte tekening van

23 maart 2005 met archiefnummer 01-03-234. Beoogd is de oostlob in te vullen als bedrijventerrein voor Schipholgebonden logistieke bedrijvigheid. Geen grond bestaat voor het oordeel dat op voorhand buiten twijfel is dat een bedrijventerrein op deze locatie niet in enigerlei vorm zal kunnen worden verwezenlijkt. Het college behoeft plannen of ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden buiten de op voormelde tekening aangeduide grens niet in de besluitvorming te betrekken, daargelaten dat uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat momenteel geen besluitvorming in voorbereiding is om andere delen van het SLP-gebied in ontwikkeling te brengen. De rechtbank heeft terecht geen grond gevonden voor een ander oordeel.

Het betoog faalt.

2.2. [appellante sub 4] en anderen betogen dat de rechtbank heeft miskend dat het college bij de beoordeling of voor het project een m.e.r.-(beoordelings)-plicht bestaat tevens de ruimtelijke plannen met betrekking tot de westlob en het middengebied van het SLP-gebied had dienen te betrekken. Zij stellen voorts dat de beoogde ontwikkelingen in het SLP-gebied tezamen als een m.e.r.-beoordelingsplichtig stadsproject dienen te worden beschouwd.

2.2.1. Ingevolge artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) worden bij algemene maatregel van bestuur de activiteiten aangewezen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij vanwege de bijzondere omstandigheden waaronder zij worden ondernomen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

Ingevolge het vierde lid worden terzake van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder b, de categorieën van besluiten aangewezen in het kader waarvan het bevoegd gezag krachtens de artikelen 7.8b of 7.8d moet beoordelen of die activiteiten de in dat onderdeel bedoelde gevolgen hebben, en indien dat het geval is, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport moet worden gemaakt.

Ingevolge artikel 2, tweede lid, van het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (hierna: Besluit m.e.r.) worden als activiteiten als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de Wm aangewezen de activiteiten die behoren tot een categorie die in onderdeel D van de bijlage is omschreven.

Ingevolge categorie 11.2 van onderdeel D van de bijlage, voor zover thans van belang, is de procedure als bedoeld in de artikelen 7.8a tot en met 7.8e van de Wm van toepassing op de vaststelling van een besluit, dat voorziet in de uitvoering dan wel de wijziging of uitbreiding van de uitvoering van een stadsproject, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 100 ha of meer.

Ingevolge categorie 11.3, voor zover thans van belang, is die procedure van toepassing op de vaststelling van een zodanig besluit, dat voorziet in de aanleg, wijziging of uitbreiding van een bedrijventerrein met een oppervlakte van 75 ha of meer.

2.2.2. Het college heeft voor de vraag of een m.e.r.-(beoordelings)plicht geldt, de oostlob en de westlob tezamen als uitgangspunt genomen. Ter zitting is komen vast te staan dat de oppervlakte van de oostlob en de westlob tezamen minder dan 75 hectare bedraagt en derhalve de drempelwaarde niet overschrijdt. Niet is gebleken van andere factoren als bedoeld in bijlage III van richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten – zoals gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG van de Raad van 3 maart 1997 en bij richtlijn 2003/35/EEG van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003 – waarom gelet op het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 15 oktober 2009, Commissie tegen Nederland, C-255/08 (www.curia.europa.eu), ook bij het niet overschrijden van een drempelwaarde toch een m.e.r.-beoordeling had moeten plaatsvinden. In dit verband is van belang dat het gemeentebestuur blijkens de stukken in 2001 naar aanleiding van een eerder voorstel heeft beoordeeld of de aanleg van het bedrijventerrein tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu leidt. In het daartoe opgestelde Advies m.e.r.-beoordeling Schiphol Logistics Park van 22 maart 2001 is geconcludeerd dat van zodanige milieugevolgen niet is gebleken. In hetgeen in hoger beroep is aangevoerd kan geen grond worden gevonden voor het oordeel dat die conclusie onjuist is. De rechtbank heeft voorts terecht geen grond gevonden voor het oordeel dat het college het middengebied bij zijn toetsing had dienen te betrekken. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat voor het middengebied een reser-

vering geldt ten behoeve van de aanleg van de parallelle Kaagbaan en, gelet hierop, geen concrete plannen bestaan dit gebied als bedrijventerrein te ontwikkelen.

Voor het oordeel dat een m.e.r.-(beoordelings)plicht bestaat, omdat de ontwikkeling van het SLP-gebied als een stadsproject dient te worden aangemerkt, bestaat evenmin grond. Onder een stadsproject worden volgens de Nota van Toelichting bij de wijziging van het Besluit m.e.r. (Stb. 1999, 224, pagina 73) die projecten verstaan waarbij in één project verschillende activiteiten ondernomen worden, zoals woningbouw of het creëren van bedrijfsruimten, winkelcentra of parkeerterreinen. De gestelde samenhang tussen de ontwikkeling van het bedrijventerrein en andere activiteiten in het SLP-gebied, die niet een bedrijventerrein betreffen, is onvoldoende aannemelijk gemaakt. De gestelde samenhang tussen de ontwikkeling van het middengebied ten behoeve van de mogelijke aanleg van de parallelle Kaagbaan en de ontwikkeling van het SLP-bedrijventerrein is evenmin voldoende aannemelijk gemaakt. Voorts is niet in geschil dat in het kader van de aanpassing van de N201 een milieueffectrapport is opgesteld. Het college heeft ter zitting onweersproken gesteld dat de verwachte verkeerseffecten verband houdend met het bedrijventerrein daarbij zijn betrokken.

Hieruit volgt dat de rechtbank terecht geen grond heeft gevonden voor het oordeel dat het college zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat voor de in geding zijnde ontwikkeling geen m.e.r.-(beoordelings)plicht gold.

Het betoog faalt.

2.3. Het hoger beroep van [appellante sub 4] en anderen is ongegrond.

2.4. Chipshol betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat in de ruimtelijke onderbouwing de behoefte aan een bedrijventerrein in het SLP-gebied niet toereikend is gemotiveerd.

2.4.1. De rechtbank heeft terecht geen grond gevonden voor het oordeel dat de behoefte aan bedrijventerreinlocaties ten behoeve van luchthavengebonden logistieke bedrijven in de ruimtelijke onderbouwing onvoldoende is gemotiveerd, in aanmerking genomen dat thans de vrijstelling ten behoeve van het bouwrijp maken van de oostlob in geding is en niet de vrijstelling ten behoeve van de con-

crete invulling daarvan. Geen grond bestaat voor het oordeel dat op voorhand buiten twijfel is dat geen behoefte bestaat aan het ontwikkelen van de oostlob als bedrijventerrein. Ter zitting is door het college overigens te kennen gegeven dat zich reeds een concrete gegadigde heeft aangemeld voor vestiging op het bedrijventerrein.

Het betoog faalt.

2.5. Chipshol betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat het college door vrijstelling te verlenen in strijd heeft gehandeld met in het verleden aan haar gedane toezeggingen met betrekking tot de gefaseerde ontwikkeling van bedrijventerreinen binnen de zogeheten Schipholzone, waaronder het bij haar in eigendom zijnde Groenenbergerterrein. Voorts voert zij aan dat uit een oogpunt van zuinig ruimtegebruik eerst de terreinen rondom de luchthaven dienen te worden ontwikkeld, voordat aan de ontwikkeling van het onderhavige terrein kan worden toegekomen.

2.5.1. Dat het college Chipshol heeft toegezegd de in geding zijnde vrijstelling niet te zullen verlenen, voordat het aan Chipshol toebehorende Groenenbergerterrein zou zijn ontwikkeld, heeft de rechtbank terecht niet aannemelijk gemaakt geacht. Noch uit het overgelegde Schipholconvenant en de overgelegde Brugovereenkomst, waarbij Chipshol geen partij is, noch uit de samenwerkingsovereenkomst Oude Meer-Zuid blijkt van een zodanige toezegging. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de samenwerkingsovereenkomst, waarbij Chipshol Forward partij is, alleen ziet op ontwikkelingen in het werkingsgebied van die overeenkomst. Niet in geschil is dat het projectgebied buiten dat werkingsgebied valt.

Het college van burgemeester en wethouders dient voorts te beslissen omtrent het verlenen van vrijstelling aan het project, zoals daarvoor vrijstelling is aangevraagd. Indien een project op zichzelf voor het college aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot het onthouden van medewerking nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven, in dit geval het ontwikkelen van terreinen rondom de luchthaven, een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. In hetgeen Chipshol heeft aangevoerd

heeft de rechtbank daarvoor terecht geen grond gevonden.

Het betoog faalt.

2.6. Het hoger beroep van Chipshol is ongegrond.

2.7. Het college en SLP betogen dat de rechtbank ten onrechte ambtshalve heeft overwogen dat de aanleg van de aorta geen deel uitmaakt van de werkzaamheden die vallen onder de werking van het bij het besluit op bezwaar bevestigde vrijstellingsbesluit. Zij voeren aan dat dit blijkt uit het vrijstellingsbesluit, bezien in samenhang met de daarbij behorende plantekening, ruimtelijke onderbouwing en beantwoording van de zienswijzen.

2.7.1. Vaststaat dat de als zodanig gewaarmerkte tekening van 23 maart 2005 met archiefnummer 01-03-234 en de ruimtelijke onderbouwing 'Schiphol Logistics Park Oostlob (Kruisweg-Zuid)' met zoveel woorden deel uitmaken van het vrijstellingsbesluit. Op deze tekening is, binnen de grenzen van het gebied dat in de vrijstellingsprocedure is betrokken, de aorta ingetekend. Uit paragraaf 1.1 van de ruimtelijke onderbouwing volgt dat het vrijstellingsbesluit onder meer betrekking heeft op de aanleg van infrastructuur – waaronder – wegen, civieltechnische kunstwerken (duikers), waterpartijen en groen. Tevens is de aanleg van de aorta in de paragrafen 5.7.1 en 5.8 van de ruimtelijke onderbouwing met zoveel woorden aangemerkt als onderdeel van het bouwrijp maken van de oostlob. Gelet hierop kan in het midden worden gelaten wat in het algemeen onder bouwrijp maken moet worden verstaan. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 10 december 2008 in zaak nr. 200805249/1) is de, bij een vrijstellingsbesluit op grond van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (oud; hierna: de WRO) wettelijk verplichte, ruimtelijke onderbouwing van belang voor de bepaling van de reikwijdte van de vrijstelling. Gelet op het vorenstaande heeft het vrijstellingsbesluit tevens betrekking op de aanleg van de aorta binnen de aanduiding 'grens artikel 19 WRO', als aangegeven op genoemde tekening. Door dit niet te onderkennen heeft de rechtbank in strijd met artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) de omvang van het geding te beperkt opgevat.

2.8. De hoger beroepen van het college en SLP zijn gegrond. De aangevallen uitspraken die-

nen te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen zal de Afdeling het bij de rechtbank bestreden besluit beoordelen in het licht van de daartegen in eerste aanleg voorgedragen beroepsgronden, voor zover deze betrekking hebben op de aorta en door de rechtbank onbesproken zijn gelaten.

2.9. [appellante sub 4] en anderen hebben betoogd dat ten onrechte geen verkeers- en parkeeronderzoek is verricht. Zij menen dat de bereikbaarheid van de oostlob niet is gegarandeerd.

Chipshol heeft betoogd dat het college bij zijn besluitvorming geen rekening heeft gehouden met de gevolgen van het project voor de bereikbaarheid van Schiphol-Rijk.

2.9.1. Nu parkeren in het kader van de in geding zijnde vrijstelling nog niet aan de orde is, treft het betoog dat geen parkeeronderzoek heeft plaatsgevonden geen doel.

In het kader van het onderzoek naar de gevolgen van de ontwikkeling van de oostlob en de aanleg van de aorta voor de luchtkwaliteit heeft onder meer een verkeersonderzoek plaatsgevonden, waarbij gebruik is gemaakt van het provinciaal verkeersmodel. Het betoog van [appellante sub 4] en anderen mist in zoverre feitelijke grondslag. Uit de ruimtelijke onderbouwing van het project volgt dat de aorta de functie zal krijgen van gebiedsontsluitingsweg. Aanleg van de aorta maakt een verbreding van de Kruisweg van 2x2 naar 2x3 rijstroken mogelijk. In verband met doorstroming van het verkeer is dit een randvoorwaarde voor de ontwikkeling van de oostlob. Gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting is voldoende aannemelijk dat de aanleg van de aorta zal bijdragen aan een betere verkeersafwikkeling in de omgeving. Gelet hierop is niet aannemelijk dat de bereikbaarheid van de oostlob dan wel de bereikbaarheid van bedrijven in Schiphol-Rijk door het verlenen van de onderhavige vrijstelling zal afnemen. In hetgeen [appellante sub 4] en anderen en Chipshol hebben aangevoerd, kan geen grond worden gevonden voor een ander oordeel.

De betogen falen.

2.10. [appellante sub 4] en anderen hebben betoogd dat is miskend dat het project niet voldoet aan de grenswaarden ten aanzien van de luchtkwaliteit. Zij hebben aangevoerd dat ten onrechte is getoetst aan verouderde regelgeving.

2.10.1. Het betoog dat aan verkeerde regelgeving is getoetst is op zichzelf terecht voorgedragen, doch kan niet tot vernietiging van het besluit leiden omdat de regelgeving inhoudelijk op het van belang zijnde punt niet is gewijzigd. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat het college aan zijn besluitvorming een luchtkwaliteitsonderzoek van Witteveen+Bos van 3 april 2006 ten grondslag heeft gelegd, waaruit volgt dat de ontwikkeling van de oostlob en de aanleg van de aorta niet leiden tot overschrijding van de ten aanzien van de luchtkwaliteit geldende grenswaarden. De door [appellante sub 4] en anderen in beroep overgelegde notitie 'Schiphol Logistics luchtkwaliteit' van DHV B.V. biedt geen concrete onderbouwing voor het oordeel dat de conclusie van het verrichte onderzoek onjuist is. Het betoog faalt.

2.11. De beroepen van Chipshol en [appellante sub 4] en anderen zijn ongegrond.

2.12. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

2.13. Redelijke toepassing van artikel 43, eerste lid, van de Wet op de Raad van State brengt met zich dat de secretaris van de Raad van State het griffierecht aan SLP terugbetaalt.

3. Beslissing

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

I. verklaart de hoger beroepen van [appellante sub 4] en anderen en de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Chipshol Holding B.V. ongegrond;

II. verklaart de hoger beroepen van het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer en de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Schiphol Logistics Park B.V. gegrond;

III. vernietigt de uitspraken van de rechtbank Haarlem van 5 maart 2009;

IV. verklaart de door de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Chipshol Holding B.V. en [appellante sub 4] en anderen bij de rechtbank ingestelde beroepen ongegrond;

(red.)

NOOT

De hierboven vermelde uitspraak van 13 januari 2010 werd door mij reeds in «JM» 2010/24 (uitspraak 'Revisievergunning veehouderij Uden') gesignaleerd, namelijk als tweede uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak waarin het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (zaaknr. C-255/08, «JM» 2010/23) expliciet naar voren komt. In de onderhavige zaak wordt op dezelfde wijze als in de zaak Uden – en dus wat mij betreft niet navolgbaar – vastgesteld dat geen sprake is van andere factoren als bedoeld in Bijlage III van de M.e.r.-richtlijn. Wel wordt hieraan in dit geval een overweging toegevoegd, namelijk dat het van belang is dat eerder een m.e.r.-beoordeling is uitgevoerd. Letterlijk geeft de Afdeling aan 'eerder heeft beoordeeld of de aanleg tot belangrijke nadelige gevolgen heeft geleid'. De uitkomst (in 2001!) was dat niet van zodanige milieugevolgen is gebleken dat een MER moest worden opgesteld (r.o. 2.2.2). Ik heb nu en in mijn vorige annotatie een uitroepeteken achter 2001 gezet. Want hoewel ook voor een MER geldt dat de leeftijd ervan niet doorslaggevend is voor de houdbaarheid ervan (zie ABRvS 3 december 2008, «JM» 2009/14 m.nt. Poortinga), is de (schijnbaar) ongemotiveerde conclusie dat in een gebied waar de ontwikkelingen nou niet bepaald stil hebben gestaan, de relevantie van een m.e.r.-beoordeling uit 2001 wel frappant. Voor overige beschouwingen over de uitleg van het Hofarrest en de wijze waarop de minister van VROM dit gaat oplossen verwijs ik naar mijn genoemde eerdere annotaties.

In aanvulling hierop, in deze uitspraak is ook aan de orde of sprake is van een stadsproject in de zin van categorie D 11.2 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994. De Afdeling verwijst voor de definitie ervan naar de nota van toelichting bij de wijziging van het Besluit m.e.r. in 1999 (Stb. 1999, 224, p. 73). Onder stadsprojecten moet aldus worden verstaan projecten waarbij in één project verschillende activiteiten ondernomen worden, zoals woningbouw of het creëren van bedrijfsruimten, winkelcentra of parkeerterreinen. In casu is de gestelde samenhang tussen de ontwikkeling van het bedrijventerrein en andere activiteiten in het SLP-gebied, onvoldoende aannemelijk gemaakt. Ook de samenhang tussen de ontwikkeling van het mid-

dengebied ten behoeve van de mogelijke aanleg van de parallelle Kaagbaan en de ontwikkeling van het SLP-bedrijventerrein is er niet. Overigens gaat de nota van toelichting verder dan het citaat in de uitspraak: 'De categorie betreft derhalve meer dan uitsluitend woningbouw of de aanleg van bedrijfsterrinen, zoals in onderdeel C van de bijlage omschreven. (...) Door de gehanteerde drempel zal het hier om grote projecten gaan, voor zover deze niet reeds voor onderdelen aan een m.e.r.-plicht zijn onderworpen, omdat zij zijn omschreven in onderdeel C.' De categorie stadsprojecten staat uitsluitend in de zogenoemde D-lijst van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994. De reden voor opname van deze categorie volgt overigens uit dezelfde nota van toelichting: 'Stadsprojecten kunnen een sterke invloed hebben op de lokale milieukwaliteit. Hierbij valt vooral te denken aan de benodigde infrastructurele voorzieningen met verkeersaantrekkende werking.' Nu er geen samenhang is tussen de verschillende ontwikkelingen, is er dus ook geen sprake van salamitactiek zoals appellanten betoogden.

Van Velsen

34

Vaststellingsbesluit
hoogspanningsleiding 220 kV

Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen
10 december 2009, nr. C-205/08
(mrs. Bonichot, Timmermans, Schiemann, Küris en Bay Larsen)
Noot Poortinga

**Milieueffectrapportage. Grensoverschrijdend.
Hoogspanningsleiding.**

[Richtlijn 85/337/EEG art. 2 lid 1 en 4 lid 1; EG-Verdrag art. 234]

Alpe Adria, een Italiaanse onderneming, wil een hoogspanningsleiding van 220 kV aanleggen om het net van een Italiaanse onderneming aan te sluiten op een Oostenrijkse onderneming. De Kärntner Landesregierung (Oostenrijk) is verzocht een vaststellingsbesluit te nemen voor de aanleg en exploitatie van dit project. Het project omvat op Oostenrijks grondgebied een bovengrondse leiding van